Cena 1 zł.

GAZETA LUBELSKA

NIEZALEŻNE PISMO DEMOKRATYCZNE

Lublin, wtorek 24 lipca 1945 r. Nr 152

Program Rządu Jedności Narodowej

Exposé premiera Osóbki-Morawskiego

* * *

W drugim dniu obrad VIII sesji KRN otworzył obrady wicepremier Władysław Gomółka. Posiedzenie drugiego dnia obrad poświęcone było dniu święta odrodzonej Polski.

W przemówieniu swym ob. Gomółka wykazał w świetle wypadków błędy przeszłości, rządu reakcyjnego i dodatnie osiągnięcia PKWN, potem Rządu Tymczasowego, a obecnie Rządu Jedności Narodowej. Następnie wyliczył zadania, jakie stoją przed Rządem Jedności Narodowej i narodem. Dalej poświęcił duży ustęp swego przemówienia dniu 22 lipca 1944 r. i jego znaczeniu. Przemówieniem swym wykazał mylną politykę, jaką Polska prowadziła do roku 1939, a w czasie okupacji mylną politykę „rządu" londyńskiego. Koniec przemówienia poświęcił dniu 22 lipca 1945 jako dniu święta odrodzenia Państwa Polskiego i uznania go za dzień święta państwowego i narodowego.

MANIFESTACJA PRZED GMACHEM KRN

O godz. 11-tej przed gmachem KRN ukazał się na balkonie gmachu prezydent Bierut, w towarzystwie premiera Osóbki-Morawskiego. Przed gmachem KRN zebrały się tłumy Polaków. Ob. Bierut rozpoczął uroczystość okrzykiem: „Niech żyje święto Odrodzenia Narodowego!"

Następnie prez. miasta Warszawy ob. Tołwiński powitał zebranych swym krótkim przemówieniem. Następnie przemawiali przedstawiciele partii politycznych. Pierwszy wygłosił przemówienie ob. Matuszewski. „W imieniu PPS witam święto Polski" — rozpoczął mówca. W dalszej części przemówienia zobrazował wielkie wysiłki narodu polskiego w czasie wojny. Dalej ob. Matuszewski przypomniał 5 tez zamieszczonych w lipcowym manifeście PKWN. „Zadania wytyczone wtedy rząd Polski ciągle realizuje i dzieło to zakończy. Nikt nas więcej wolności nie pozbawi".

Ob. Matuszewski zakończył przemówienie okrzykiem: „Niech żyje dzień 22 lipca, święto odrodzenia Polski".

Z kolei z ramienia PPR ob. Mijal powitał w swym przemówieniu bohaterski lud warszawski. Scharakteryzował on warunki powstania i działalności PKWN i KRN. Wskazał na wkład PPR w te prace. Następnie omówił osiągnięcia Rządu Tymczasowego i Rządu Jedności Narodowej. „Niech żyje zjednoczony obóz demokracji!" — zakończył ob. Mijal.

Dalej przemawiali w imieniu Stronnictwa Ludowego ob. Karczocha i ob. Rzymowski z ramienia Stronnictwa Demokratycznego. Omawiając działalność KRN ob. Rzymowski stwierdził, że ten ośrodek był w stanie dokonać zjednoczenia wszystkich obozów demokracji. „Niech żyje KRN!" — zakończył mówca.

Następnie po owacyjnym przywitaniu przez ludność przemawiali: przedstawiciel Komitetu Wszechsłowiańskiego Gondurow i poeta narodu ukraińskiego — Rimskij. Na tym manifestacja przed gmachem KRN została zakończona, a zebrani z członkami KRN na czele udali się na Krakowskie Przedmieście, aby dokonać wspólnie odsłonięcia dwóch arcydzieł sztuki, odzyskanych niedawno pomnika Chrystusa Króla i pomnika Kopernika.

Obywatele Posłowie!

Historia odrodzonej, demokratycznej Polski kroczy wielkimi krokami naprzód. W okresie niespełna trzech miesięcy od ostatniego posiedzenia Krajowej Rady Narodowej dokonało się w naszym życiu politycznym wiele zasadniczych posunięć i faktów, jako rezultat rozwoju wypadków politycznych i naszego konsekwentnego stanowiska politycznego.

Do najważniejszych z tych faktów, które mają głęboki wpływ na kształtowanie naszej rzeczywistości politycznej należy

UTWORZENIE RZĄDU JEDNOŚCI NARODOWEJ

na podstawie pełnego porozumienia samych zainteresowanych Polaków, co wyraziło się w całkowitej zgodności z tezami, wysuniętymi przez Konferencję Krymską. Utworzenie Rządu Jedności Narodowej rozszerzyło bazę rządową i jeszcze bardziej pogłębiło jedność narodu, konsekwentnie głoszoną i realizowaną przez obóz demokratyczny zarówno w okresie okupacji niemieckiej ,jak i w czasie istnienia Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego, czy następnie Rządu Tymczasowego.

Tym samym została zamknięta dyskusja na temat dwóch różnych koncepcji politycznych. Zamknięty został również spór o konstytucję z 1935 roku, narzuconą krajowi gwałtem przez sanację, który to spór trwał przez 10 lat. Nie będzie już więcej straszyć Polski upiór sanacji w postaci panów Raczkiewiczów, gdyż obalona została raz na zawsze faszystowska konstytucja, która ten upiór sanacji przedłużała.

Rząd Jedności Narodowej, który faktycznie przejął słuszną linię polityczną Rządu Tymczasowego, odziedziczył duży dorobek polityczny i społeczny po swym poprzedniku; wystarczy wymienić pakt przyjaźni ze Związkiem Radzieckim, organizację Wojska Polskiego, wykonanie reformy rolnej, objęcie ziem zachodnich, odbudowę przemysłu it.p.

Powstanie Rządu Jedności Narodowej będzie mieć też niewątpliwie pozytywny wpływ na zjednoczenie jednego z najpoważniejszych stronnictw politycznych — Stronnictwa Ludowego. Rozważana jest też w kołach politycznych sprawa dania wyjścia grupom politycznym, związanym ze Stronnictwem Pracy w celu uzyskania ich wpływów przy pracy politycznej dla Państwa, bądź w ramach rozszerzonej bazy Stronnictwa Demokratycznego, bądź też samodzielnie. Nie leży jednak w interesie państwa i narodu obytnie rozproszkowanie życia politycznego, wobec czego tendencją Rządu jest jednocześnie i koncentracja tego życia.

W ŻADNYM RAZIE NIE ZEZWOLIMY NA POWSTAWANIE PARTII TYPU NAZISTOWSKIEGO CZY FASZYSTOWSKIEGO

(Burzliwe oklaski). Demokracja polska nie pozwoli też na odrodzenie się wszystkich złych tradycji starych przedwojennych partyj i na marnowanie dorobku odrodzonych stronnictw i ich harmonijnej pracy koalicyjnej dla dobra Państwa.

Rząd Jedności Narodowej z ogromnym entuzjazmem przyjęty został przez cały naród. Fakt powstania tego Rządu przeciął niesławny żywot „rządu p. Arciszewskiego, co zlikwidowało zamęt w naszym życiu politycznym. Oceniła to również należycie opinia światowa, co wyraziło się w szybkim uznaniu Rządu Jedności Narodowej. Dotychczas Rząd Jedności Narodowej uznany został przez następujące państwa: ZSRR, Czechosłowacja, Jugosławia, Francja, Stany Zjednoczone, Anglia, Chiny, Kanada, Norwegia, Luksemburg, Italia, Szwajcaria, Belgia, Dania, Szwecja, Finlandia, Holandia, Islandia, Bułgaria, Grecja i Abisynia. Tym samym Polska uzyskała należne jej miejsce w rodzinie wolnych narodów świata. Na Rządzie Jedności Narodowej ciąży wielka odpowiedzialność pokierowania losami narodu po drodze, która w głównych zarysach została wytknięta Manifestem Lipcowym. Rząd Jedności Narodowej przyjmuje na siebie tę wielką odpowiedzialność ufny w poparcie i niespożytą siłę własnego narodu.

Taki był „program" Raczkiewiczów

Jednocześnie ze wzrostem autorytetu Rządu Jedności Narodowej ujawniło się odosobnienie w narodzie i szkodliwość kliki „rządu" Arciszewskiego i Raczkiewicza, którego „program" streszcza się w wygodnym urządzaniu na emigracji, przepisywaniu majątku państwowego na firmy i osoby prywatne, w staraniu o obce obywatelstwo, czy zaciężną służbę wojskową. Żeby do tego „programu" dorobić sobie „ideologię", posługują się najbardziej fantastycznymi kłamstwami i oszczerstwami na temat tego, co dzieje się w Polsce i nawołują Polaków do pozostania na emigracji.

Tymczasem sprawa wygląda prosto i jasno.

KRAJ DAWNO WYZWOLONY CZEKA NA WSZYSTKICH SWYCH PRAWYCH OBYWATELI, KTÓRZY SĄ POTRZEBNI DO PRACY I DO JEGO ODBUDOWY.

Skończyła się wojna. Wkraczamy w erę gospodarki i pracy pokojowej. Dziś już nie dyskutuje się nad koncepcjami czy orientacjami politycznymi. Ten problem został rozstrzygnięty i ustabilizowany. Obecnie staje przed nami zagadnienie wielkiej, pozytywnej pracy nad odbudową państwowości i zniszczonego kraju.

Najważniejsze zagadnienia

W tej wielkiej pracy odbudowy i rekonstrukcji wysuwają się na czoło następujące zagadnienia:

1) Jak najszybsze ustalenie naszych granic zachodnich na Odrze i Nisie łużyckiej oraz zagospodarowanie odzyskanych ziem.

2) Powrót emigracji polskiej, rozproszonej po całym świecie w wyniku zawieruchy wojennej i poszukiwania pracy i chleba przed wojną.

3) Przeprowadzenie wyborów do samorządu i parlamentu.

4) Dalsze podnoszenie rolnictwa naszego na wyższy poziom w oparciu o wielkie dzieło reformy rolnej.

5) Uruchomienie i rekonstrukcją naszego znacznie rozszerzonego przemysłu i wchłonięcie do wytwórczej pracy nowych setek tysięcy inżynierów, fachowców i robotników.

6) Odbudowa Warszawy, portów morskich i całego transportu.

7) Odbudowa moralności w życiu gospodarczym i publicznym ,tak bardzo obniżonej w okresie okupacji niemieckiej.

8) Forsowne szkolenie zawodowe i ogólne, aby nadrobić straty wyniszczonych kadrów i zaniedbań okresu okupacji.

9) Unifikacja prawa.

Program polityki zagranicznej

Jednym z warunków pokoju europejskiego jest silna i niepodległa Polska. A jedną z dróg do silnej i niepodległej Polski jest jak najszybsze ustalenie słusznych naszych granic zachodnich na Nisie zachodniej, Odrze (ze Szczecinem) i Bałtyku oraz zdrowa i słuszna jej polityka zagraniczna.

Musimy uczynić wszystko, aby dobrze zagospodarować te ziemie zachodnie, zdobyte między innymi krwią polskiego żołnierza, jako akt historycznej sprawiedliwości.

Polityka zagraniczna Polski opierać się winna na sojuszach i bliskiej współpracy ze swoimi sąsiadami oraz z tymi, którzy są zainteresowani we wspólnej obronie przed wrogiem — niemieckim imperializmem i w budowie pokoju światowego.

Fundamentem naszej polityki zagranicznej jest i pozostanie

PAKT PRZYJAŹNI WZAJEMNEJ POMOCY I WSPÓŁPRACY POWOJENNEJ Z ZSRR.

Będziemy dążyć konsekwentnie do tego, aby ten epokowy i niezbędny dla narodu polskiego, a również pożądany i korzystny dla narodów ZSRR przełom w stosunkach polsko-radzieckich zrozumiał głęboko cały nasz naród i aby strzegł go jak oka w głowie, w interesie wzajemnego bezpieczeństwa i utrwalenia niepodległości Polski.

Rząd Jedności Narodowej stoi na stanowisku bliskiej i przyjaznej współpracy całego bloku narodów słowiańskich, wśród których nie ma na ogół sprzecznych interesów, a jest wspólny wróg — imperialistyczne Niemcy.

Ze wszystkimi narodami słowiańskimi Polska uregulowała swoje sprawy, na drodze życzliwego porozumienia, lub nawiązania nici współpracy i przyjaźni.

Jedynym ciemnym punktem na tym tle, to nieuregulowane jeszcze stosunki z bratnim narodem czechosłowackim.

PROBLEM ZAOLZIA MUSI BYĆ UREGULOWANY ZGODNIE Z ZASADĄ SAMOSTANOWIENIA NARODÓW

Zniknie przez to raz na zawsze problem sporu między naszymi narodami, który by mógł zakłócić przyjaźń i współpracę bloku narodów słowiańskich.

W interesie trwałości tego bloku narodów słowiańskich Polska uczyni wszystko, aby doprowadzić do pełnego porozumienia polsko-czechosłowackiego. Stosunki polsko-czechosłowackie z różnych względów zasługują na to, aby były

SZCZEGÓLNIE BLISKIE I GŁĘBOKIE

Przyjacielskie i na zasadach demokratycznych oparte rozwiązanie słusznych tak z punktu widzenia etnicznego , jak i historycznego roszczeń Polski do terenów Śląska Zaolziańskiego, zamieszkałych przez większość polską będzie wytyczną linią polityki Rządu Jedności Narodowej w ułożeniu dobrosąsiedzkich i sojuszniczych stosunków Polski z Czechosłowacją.

Dążyć będziemy do zawarcia paktu przyjaźni z sojuszniczą Francją, z którą zawsze łączyły nas bliskie i serdeczne stosunki, a z którą obecnie, bardziej jeszcze niż kiedykolwiek, łączy nas wspólne niebezpieczeństwo zaborczości niemieckiej. Zsynchronizowanie współpracy pokojowej Francji z całym blokiem narodów słowiańskich jest pełną gwarancją upragnionego dla wszystkich narodów pokoju w Europie.

Będziemy dążyć do utrzymania sojuszu z Wielką Brytanią i pogłębienia przyjaźni i współpracy ze Stanami Zjednoczonymi Ameryki, które to państwa dały, obok Związku Radzieckiego, największy wkład w zwycięstwo nad faszyzmem.

BĘDZIEMY GORĄCO POPIERALI I DĄŻYLI DO UMOCNIENIA BLOKU TRZECH WIELKICH MOCARSTW: ZSRR, WIELKIEJ BRYTANII I STANÓW ZJEDNOCZONYCH AMERYKI

gdyż bliska współpraca i sojusz tych mocarstw jest rękojmią równowagi, pokoju światowego i demokratycznego rozwoju państw i narodów.

Jesteśmy głęboko przekonani, że tak jak konferencje Teherańska, Krymska i w San Francisco dały rezultaty pozytywne w rozwiązaniu wielu trudnych problemów ku ogólnemu zadowoleniu narodów, tak też i konferencja w Poczdamie, będzie dalszym pozytywnym wkładem w dzieło utrwalenia sprawiedliwego pokoju.

(Ciąg dalszy na str. 2-ej)

Program Rządu Jedności Narodowej

Exposé premiera Osóbki-Morawskiego

(Ciąg dalszy ze str. 1)

Naturalne sojusze wnoszą nam perspektywy współpracy gospodarczej, która przyczyni się do szybkiej odbudowy kraju, wzmożenia bogactwa i potęgi Polski.

Zawarliśmy traktat handlowy z ZSRR na poważną sumę obrotu 120 milionów dolarów. Wzamian za niezbędne surowce i towary, jak ruda żelazna, ruda manganowa ,bawełna, samochody i inne, dostarczymy ZSRR węgle, materiałów włókienniczych, stali, szkła itp., co pozwoli nam znacznie ożywić i uruchomić nasz przemysł.

Zawarliśmy też korzystną umowę ze Szwecją, która za węgiel, cynk, sodę amoniakalną, itp. dostarczy nam rudy żelaznej, kopalniaków, papierówki, łożysk kulkowych i innych oraz z Rumunią, importującą do nas ropę naftową ,drzewo, rudę manganową itp. za węgiel.

Prowadzone są umowy na temat zawarcia umów handlowych z Jugosławią, Bułgarią, Finlandią, Norwegią, Danią, Włochami. Będziemy dążyć do jak najszerszych stosunków handlowych ze wszystkimi krajami, jeśli będą te stosunki oparte na zdrowych i korzystnych warunkach dla obydwu stron.

POLSKA ODRODZONA BĘDZIE MIAŁA WARUNKI, ABY KAŻDEMU OBYWATELOWI DAĆ PRACĘ I CHLEB, ABY JUŻ NIGDY NIE MUSIELI ONI SZUKAĆ PRACY I CHLEBA NA OBCZYŹNIE.

Uzyskanie szerokiego dostępu do morza, możność pełnego wyzyskania dróg wodnych, morskich i śródlądowych stworzy nam warunki szerokiej wymiany towarowej, rozwoju przemysłu w kraju, rozwoju floty morskiej i rzecznej. **Polska wchodzi na arenę światową nie tylko jako nowy, odrodzony organizm i ważny czynnik polityczny ,ale również jako**

POWAŻNY PARTNER

współpracy gospodarczej i między innymi jako jeden z najpoważniejszych eksporterów węgla.

Repatriacja ze wschodu i zachodu

Zawarliśmy umowę repatriacyjną z ZSRR, na podstawie której możliwie jeszcze w tym roku winni wrócić do kraju nie tylko wszyscy obywatele polscy sprzed września 1939 r., ale również ci Polacy obywatele ZSRR, którzy zechcą optować na rzecz Polski.

Czeka nas również poważny problem repatriacji z Wielkiej Brytanii, Stanów Zjednoczonych, Francji, Szwajcarii, Belgii, Szwecji, Krajów Ameryki Południowej i in. Wielka też ilość Polaków oczekuje powrotu z okupowanych Niemiec.

Polska odrodzona czeka na wszystkich swych obywateli, a również chętnie widzieć będzie powrót tych Polaków, którzy mieszkając poza krajem przyjęli już obce obywatelstwo. Każdy Polak jest dla nas bardzo cenny i dążyć będziemy do przywrócenia go naszemu krajowi i narodowi.

Zrozumiałe, że temu naszemu dążeniu towarzyszyć będą i jak najszerzej pojęte prawa dla powracających do kraju Polaków, takie jak nadział ziemią rolników i robotników rolnych i żołnierzy, zaliczenie lat służby profesorom, nauczycielom i urzędnikom, odpowiednia praca i ubezpieczenia wszystkim żołnierzom, pracownikom, rzemieślnikom i robotnikom.

Wszystkie polskie oddziały podlegają polskiemu Rządowi

Odrodzone Wojsko Polskie jest jednym z **najpoważniejszych** naszych dorobków. Szeroko otwierając szkoły oficerskie dla synów robotniczych i chłopskich, potrafiliśmy już wychować dziesiątki tysięcy nowych, młodych oficerów. Mamy do zawdzięczenia Związkowi Radzieckiemu znakomite uzbrojenie naszego wojska i pomoc ze strony najlepszych sił fachowych Armii Czerwonej.

Rozpoczęliśmy tworzenie polskiej marynarki wojennej.

Wyzwolenie Warszawy, w wyniku wielkiej ofensywy Armii Czerwonej, stało się dziełem polskiego żołnierza. To on zaniósł w bojach sztandary wolności do bohaterskiej stolicy naszej. To on poniósł je dalej na Zachód, by okryć chwałą w walkach o przełamanie Wału Pomorskiego, zdobycie Kołobrzegu, Gdyni i Gdańska, forsowanie Odry i Nissy, wyzwolenie naszego Bałtyku. Żołnierz I-ej Armii dotarł do Łaby, brał udział w oskrzydlaniu i ostatecznym szturmowaniu Berlina, w którym zatknął zwycięskie polskie sztandary. Żołnierz II-ej Armii walczył o Berlin od południa, dotarł do Saksonii. Czołgi naszego korpusu pancernego dotarły do ziemi łużyckiej i do Drezna, wykazując w bojach z najlepszymi odwodami hitlerowskimi wartość polskiej broni pancernej.

Nasze wojsko nie tylko walczyło z wrogiem, nie tylko wbiiało nasze słupy graniczne na Odrze, Nisie i Bałtyku, nie tylko zaciągało żelazną straż na granicy. Nasze wojsko **pomagało Krajowi** w akcji siewnej, w przeprowadzeniu reformy rolnej, w zapewnieniu robotnikowi i chłopu warunków spokojnej twórczej pracy przy odbudowie. Tworząc silne gospodarstwo wojskowe na kresach Zachodnich Wojsko Polskie walnie przyczynia się do ugruntowania polskości na odwiecznie polskich ziemiach, do stworzenia niepokonanego muru piersi polskich od tej strony, z której mieszka odwieczny wróg.

U boku tego żołnierza odrodzonego Wojska Polskiego, który walczył na ziemi radzieckiej, polskiej i niemieckiej, stanąć musi nasz żołnierz, który bił się dzielnie na dalekich od Ojczyzny frontach. Mamy głęboki podziw i szacunek dla bohaterstwa tych naszych żołnierzy, lotników, marynarzy, którzy

CHOĆ DALEKO OD POLSKI, PRZECIEŻ WALCZYLI ZA POLSKĘ

u boku Anglików, Amerykanów, Francuzów z hitlerowskim wrogiem Słowiańszczyzny i Polski. Dzisiaj czekamy na ich rychły powrót do kraju, do matek, ojców i dzieci. Żołnierz polski, który walczył pod Lenino, Warszawą i Berlinem, wyrąbał drogę powrotu do kraju nie tylko dla siebie, ale i dla swoich braci spod Narwiku, Tobruku i Monte Cassino.

Ojczyzna przyjmie ich z otwartymi ramionami, jak najlepszych swoich synów. Naród pragnie, aby wszyscy szczerzy demokraci powrócili do Polski jak najprędzej. **Odrodzona Polska nie życzy sobie tylko powrotu epigonów sanacji i faszyzmu.**

WOBEC UZNANIA NASZEGO RZĄDU PRZEZ WSZYSTKICH SOJUSZNIKÓW, WSZYSTKIE POLSKIE ODDZIAŁY, GDZIEKOLWIEKBY ONE SIĘ ZNAJDOWAŁY, MUSZĄ PODLEGAĆ POLSKIEMU RZĄDOWI I NACZELNEMU DOWÓDZTWU WP.

Polityka gospodarcza

W polityce ekonomicznej kierować się będziemy zasadą **maksymalnego rozwoju produkcji krajowej.** Obok przedsiębiorstw państwowych i społecznych, **jest miejsce i na inicjatywę prywatną,** która w zakresie rozwoju produkcji i wymiany nie będzie **niczym skrępowana,** z wyjątkiem wglądu państwa w dziedzinę rozdziału surowców i celowości produkcji.

Tempo normalizacji stosunków i podniesienie stopy życiowej obywateli zależy przede wszystkim od tempa produkcji, od rzucenia jak największych ilości towarów przemysłowych i rolniczych. Od tego zależeć też będą inwestycje, a przede wszystkim odbudowa Warszawy, portów i inne.

W tym tempie rozwoju produkcji i odbudowy kraju weźmie większy niż dotychczas udział nasz transport kolejowy, który przechodzi obecnie pod **całkowity zarząd cywilny polski.**

Nasza dotychczasowa polityka finansowa wydaje dobre rezultaty.

Zahamowaliśmy inflację, mamy nawet do zanotowania poważny spadek cen artykułów żywnościowych, a zwłaszcza cen artykułów przemysłowych. Stwierdzamy jednak, że ostatni okres przednówka zapowiada się ciężko ze względu na wyczerpywanie się środków żywnościowych, będących do dyspozycji na rynku krajowym.

Zwłaszcza w dziedzinie mięsa i tłuszczów mamy i jeszcze długo mieć będziemy braki. Chcę jednak stwierdzić, że braki tych artykułów odczuwa się na całym świecie.

Będziemy popierali rozwój hodowli, oraz starali się zabezpieczyć rozwój mleczarstwa dla polepszenia sytuacji na rynku tłuszczowomiesnym.

Wielką troską Rządu jest sprawa **polepszenia uposażeń** wszystkich pracujących, a szczególnie pracowników państwowych.

Rząd już przystąpił do opracowania nowej tabeli uposażeń dla pracowników państwowych, których sytuacja jest szczególnie ciężka.

Będziemy dalej pogłębiać reformy ubezpieczeń społecznych, gwarantujących należne prawa pracownicze. Polepszymy ustawę o urlopach robotniczych. Będziemy możliwie szeroko realizować zagadnienie wczasów robotniczych. Będziemy bardzo gorąco popierać wszelkie wysiłki dla polepszenia sytuacji **mieszkaniowej** pracowników i robotników a zwłaszcza popierać ze wszech miar spółdzielcze budownictwo mieszkaniowe.

Dołożymy starań, aby **akcja żniwna** na wszystkich terenach dała jak **najlepsze wyniki.** Do tej akcji mobilizujemy całe **społeczeństwo.**

Normalizacja stosunków

Z momentem zakończenia wojny rozpoczęliśmy likwidację ograniczeń swobód obywatelskich, takich, jak cenzura listów, zakaz posiadania radia,

ZNIESIEMY W NAJBLIŻSZYM CZASIE STAN WOJENNY I STAN WYJĄTKOWY.

Wydany zostanie dekret o amnestii, a od dłuższego czasu stosujemy już masowo uwalnianie pozbawionych wolności za mniejsze przewinienia. Stosujemy więc już liberalne warunki pokojowe.

Nie znaczy to jednak, że na odcinku bezpieczeństwa i stosunku obywateli do państwa nastąpiła już pełna normalizacja.

Jeszcze grasują po lasach i wsiach różnego rodzaju bandy organizowane przez zdrajców narodu i wrogów demokracji, przeważnie spod znaku NSZ oraz bandy nacjonalistów ukraińskich.

Musimy

WYTĘPIĆ CAŁKOWICIE WSZELKI BANDYTYZM

który jest objawem nieodłącznym każdej wojny. Jeszcze zaraza hitlerowska nie zupełnie została wytrzebiona z naszego kraju.

Miesięcznie z rąk tego rodzaju zbirów na przykład giną dziesiątki, a nawet setki funkcjonariuszów bezpieczeństwa, Milicji Ob., działaczy demokratycznych, chłopów i robotników oraz obywateli narodowości żydowskiej.

Wszystkich tych, którzy cynicznie mordują obywateli lub pomagają w tych mordach dosięgnie, wcześniej czy później, karząca ręka sprawiedliwości.

Odnośnie otumanionych propagandą reakcyjną i faszystowską, stanowisko Rządu jest jasne.

KTO DOBROWOLNIE WYJDZIE Z LASU I ZŁOŻY BROŃ, NIE BĘDZIE POCIĄGANY DO ŻADNEJ ODPOWIEDZIALNOŚCI

ale kto zostanie jeszcze obecnie schwytany z bronią w ręku lub kto ukrywa broń, albo kto temu przestępstwu sprzyja, tego spotka surowa i należna kara.

Chcemy też ostrzec wszelkiego rodzaju spekulantów politycznych i ludzi spod znaku faszystowskiej reakcji, którzy jeszcze nie mogą się pogodzić z demokratycznymi stosunkami w Polsce, że do nich, jeśli nie zabiorą się do uczciwej produktywnej pracy dla państwa, a będą spiskować przeciw niemu, **zostanie zastosowany nie łagodny, a jak najbardziej twardy kurs.**

Zaostrzymy walkę z maruderstwem, aż do całkowitego zapewnienia obywatelom ich bezpieczeństwa osobistego i mienia.

Wobec zakończenia wojny, zmniejszenia trudności transportowych, otwarcia portów polskich, nawiązania stosunków dyplomatycznych z całym światem, Rząd nie będzie krępował emigracji tych obywateli narodowości żydowskiej, którzy pragną wyemigrować.

Wybory — jak najprędzej

Obecnie mamy jak na stosunki bezpośrednio powojenne demokratyczny system reprezentacji szerokich mas obywateli — **Krajową Radę Narodową,** skład której dosięgnie w najbliższym czasie 444 posłów, reprezentujących wszystkie działające stronnictwa polityczne, związki zawodowe, organizacje społeczne i wojewódzkie rady narodowe. Na tej samej zasadzie zbudowane są terenowe — gminne, miejskie, powiatowe i wojewódzkie rady narodowe.

Nie mniej jednak dążyć będziemy do jak **najszybszego przeprowadzenia wyborów zarówno do parlamentu jak i do samorządu.**

Im wcześniej przeprowadzona zostanie remigracja milionowych rzesz obywateli, znajdujących się jeszcze poza granicami naszego kraju, tym szybciej nastąpi moment wyborów. Szybkie, formalne, międzynarodowe uznanie naszej granicy zachodniej na Nissie Zachodniej, Odrze i Bałtyku usunęłoby komplikacje związane z zagadnieniem wyborów na terenie całego państwa.

Drogi odbudowy

Parcelacja majątków obszarniczych, **która** zasadniczo została już przeprowadzona — to dopiero **pierwszy etap reformy rolnej.** Dążymy do dalszych reform, a w szczególności do szerokiego rozwoju spółdzielczości rolniczej, zintensyfikowania gospodarstw rolnych, szerokiego, obowiązkowego rozwoju szkolnictwa zawodowego i rolniczego, popierania hodowli, ogrodnictwa, sadownictwa, pszczelarstwa itp.

Państwo w miarę swych możliwości, dokona wkładów **inwestycyjnych** dla wsi, dotychczas tak bardzo zaniedbanej, wychodząc z założenia, że podniesienie gospodarcze i kulturalne wsi leży w żywotnych interesach **całego** narodu.

Polska wychodzi z tej wojny najbardziej zniszczona. Nie ma powiatu bez zniszczeń wojennych, ale najbardziej ucierpiały te ziemie, które poprzednio prawie nie doznały skutków wojny. Długi szereg miast zniszczonych otwiera bohaterska Warszawa, potem idą Gdańsk, Wrocław, Poznań, port w Gdyni, Grudziądz, Białystok i wiele mniejszych miast i miasteczek oraz setki tysięcy gospodarstw rolnych.

Pierwszy okres po uwolnieniu od okupanta niemieckiego poświęcony był wstępnym pracom, zmierzającym do stworzenia podstaw bytowania: **przeczyszczaniu szlaków komunikacyjnych i arterii przelotowych w miastach rozbiórce i zabezpieczeniu domów, zagrażających bezpieczeństwu publicznemu, odbudowie komunikacji i przemysłu, odbuwie gospodarstw rolnych celem natychmiastowego umożliwienia im produkcji.**

Skąpość środków stojących do dyspozycji, przede wszystkim materiałów budowlanych, sprzętu i brak dostatecznej liczby fachowców, od początku zacieśniły ramy, w jakich odbudowa może się odbywać. W ramach tej akcji szczególny nacisk położony był na wstępne prace przy **odbudowie Warszawy.**

Musimy sobie otwarcie powiedzieć, że nasze obecne możliwości ograniczają rozmiary robót w najbliższych miesiącach do:

odbudowy w zniszczonych gospodarstwach rolnych przynajmniej jednego budynku gospodarczego,

skoncentrowania robót przy odbudowie stolicy dla zabezpieczenia możliwie jak największej liczby lokali biurowych i mieszkań dla pracowników, zanim nastaną słoty jesienne i zima,

podobnie ograniczonych remontów i robót zabezpieczających w Poznaniu, Wrocławiu i miastach mniejszych,

wstępnych prac remontowych w portach Gdańska i Gdyni, aby oddać je możliwie najszybciej i w jak największym stopniu do użytku.

Zniszczenia, jakich doznał nasz kraj i niezwykle ciężkie warunki, w jakich zmuszeni jesteśmy odbudowywać go — nie przerywając normalnej pracy na wszystkich szczeblach współczesnego życia społecznego i kulturalnego — stwarzają **ciężką sytuację.** Dlatego też musimy zdawać sobie sprawę, że odbudowa w tym roku będzie nosić **charakter zabezpieczenia i remontowania obiektów tylko częściowo uszkodzonych,** że efekty tych wstępnych robót wystąpią dopiero po dłuższym czasie, że teraz **znajdujemy się właściwie w okresie przygotowań do odbudowy i przebudowy kraju.**

Sprawy oświatowe

W pierwszym roku działalności w zakresie oświaty i kultury główny nacisk skierowany był na uruchomienie szkolnictwa i administracji szkolnej według starych przedwojennych zasad. W drugim etapie prac w nowym roku szkolnym chcemy zrobić pierwszy znaczny krok na drodze do zdemokratyzowania oświaty i kultury oraz likwidacji straszliwych skutków wojny w tej dziedzinie. Zwrotnicę polityki kulturalno - oświatowej przestawimy na inny tor — na zaspakajanie potrzeb kulturalno - oświatowych szerokich mas, a nie tylko elity, na podnoszenie poziomu kulturalnego całego społeczeństwa, a nie tylko wybranej i zamożnej wąskiej grupy. Cel ten będziemy realizowali poprzez system kształcenia oraz system upowszechnienia oświaty i system twórczości kulturalnej.

W pierwszym rzędzie wysiłek nasz zostanie skierowany na oświatę powszechną. Dążyć będziemy do tego, ażeby w zakresie szkoły powszechnej zrealizować zasadę powszechności, hasłem naszym będzie, ażeby nie było ani jednego dziecka poza szkołą; zniesiemy podział szkół na stopnie, usuniemy klasy wieloletnie, podejmiemy akcję przekształcenia szkół niżej zorganizowanych na wyżej zorganizowane, śmiało wkroczymy na drogę tworzenia szkół zbiorowych, ażeby na tej drodze usunąć wielką społeczną krzywdę wsi. Akcja ta wymagać będzie pozyskania do zawodu nauczycielskiego w roku przyszłym około 15 tysięcy nowych nauczycieli.

Nasze gospodarstwo narodowe i życie kulturalne wymaga dużej ilości fachowców. Po-

(Dokończenie na str. 3)

Radośnie obchodził Lublin pierwszą rocznicę wyzwolenia

Rocznica uwolnienia Lublina od Niemców stała się okazją do manifestacji uczuć radości i wdzięczności dla tych, którzy miasto wyzwolili. Udekorowane domy i sklepy tworzyły nastrój podniosły i uroczysty.

Capstrzyk rozpoczyna uroczystości

Już w przeddzień uroczystości odbył się capstrzyk. Wieczorem Plac Litewski wypełnił się tłumami, nad którymi łopotały sztandary partii, związków i organizacji. Przy masztach na środku Placu, na postumencie przybranym barwami narodowymi ustawiono urnę ze zniczem. Ob. ob.: wiceprezydent Krzykała i wiceprezydent Cudny, rozpoczynając pierwszą uroczystość Święta Oswobodzenia, zapalają znicz. Orkiestra gra Hymn. Mrok gęstnieje. Rozbłyskują niezliczone pochodnie, wykreślając płomieniem prostokąt od środka Placu do ulicy. W imieniu czterech partii politycznych przemawia ob. Cap. W krótkich słowach wykazuje realizowanie haseł Manifestu Lipcowego, haseł, które dla nas są święte. Hasła PKWN-u stały się podstawą utworzenia i działalności Rządu Jedności Narodowej.

Po przemówieniu poczty sztandarowe złożyły wieńce na grobach zdobywców Lublina.

Następnie wojsko z orkiestrą, otoczone pochodniami, rozpoczęło pochód. Pod rytm melodii wojskowych pomaszerowały grupy zorganizowane ze sztandarami i pochodniami. Za nimi raźno przybijając „lewą" pod bęben pociągnęły całe tłumy. Ściemniało. Pochód rozwiązał się, lecz ludzie nie odchodzą do domów. Cieszą się z tak pięknego wieczoru, cieszą się z radosnej dla wszystkich chwili wyzwolenia.

Radosny nastrój tłumów ludzi zamienił się w zachwyt, gdy nad Placem Litewskim zaczęły rozbłyskać różnokolorowe race. Ocieniony drzewami i czworobokiem domów Plac Litewski zamienił się na chwilę w jakiś czarodziejski ogród. Barwnym rakietom towarzyszyła kanonada z automatów, kanonada, która nie przestraszała obecnie ludzi, gdyż była wybuchem radości żołnierza polskiego.

Dzień święta wolności

W słoneczny dzień 22 lipca od godz. 8-ej rano grupy ze sztandarami i transparentami przeciągają przez miasto, aby zebrać się w Ogrodzie Saskim. O godz. 9-ej kapelan garnizonu lubelskiego, ks. mjr Nowak odprawia uroczystą Mszę św. w obecności ks. infułata dr Kruszyńskiego, zastępującego ks. biskupa Fulmana, ob. wicewojewody Sokołowskiego, komendanta DOW Lublin dypl. płk. kaw. Radziwanowicza, dowódcy Dywizji Pomorskiej, gen. bryg. Zajkowskiego, płk. Jabłokowa, przedstawiciela Armii Czerwonej oraz wyższych wojskowych, przedstawicieli uniwersytetów, partii politycznych, organizacji i instytucji. Na lewo od ołtarza ustawiły się oddziały Wojska Polskiego oraz oddział Armii Czerwonej, wokół poczty sztandarowe, a za nimi tłumy ludzi. Przed ołtarzem stoją dwa sztandary ufundowane przez społeczeństwo m. Lublina i ziemi lubelskiej dla Oficerskiej Szkoły Intendentury w Lublinie i dla Armii Czerwonej.

Sztandar dla Armii Czerwonej z jednej strony ma godła i napisy polskie, z drugiej oznaki sowieckie z napisem rosyjskim.

Po krótkim przemówieniu, poświęconym rocznicy oswobodzenia, wygłoszonym przez ks. Nowaka, uroczystego poświęcenia sztandarów dokonał ks. infułat dr Kruszyński. Rodzicami chrzestnymi byli: ob. Wrzos Jadwiga, żona dyrektora Monopolu Spirytusowego oraz inż. ppłk. dypl. Mańczak-Mancewicz Konstanty.

Ks. infułat dr Kruszyński po uroczystym akcie poświęcenia wygłosił krótkie przemówienie, w którym podkreślił, że wkroczenie zwycięskiej armii uratowało całą Słowiańszczyznę od zagłady. Zostało dokonane wielkie dzieło. Wielkie dzieło wymaga od nas wielkich ofiar i poświęceń.

Po przemówieniu nastąpiło wbijanie gwoździ, dokonane przez ks. infułata dr. Kruszyńskiego, płk. Radziwanowicza, wicewojewodę Sokołowskiego, gen. Zajkowskiego i płk. Jabłokowa.

Ob. wiceprez. Cudny wręczył sztandar w imieniu czterech stronnictw politycznych płk. Radziwanowiczowi, który z kolei wręczył go dowódcy Oficerskiej Szkoły Intendentury. Przy dźwiękach hymnu płk. Michajłow klęcząc ślubuje na hasła wypisane na tym sztandarze. Podchodzi poczet sztandarowy, obejmuje sztandar w swe posiadanie i staje z nim na czele Oficerskiej Szkoły Intendentury.

Następnie ob. Cudny w imieniu społeczeństwa lubelskiego wręcza sztandar płk. Jabłokowowi, orkiestra gra hymn sowiecki; płk. Jabłokow serdecznie dziękuje mieszkańcom Lublina za uczczenie Armii Czerwonej. Będzie on symbolem przyjaźni polskiego narodu i narodu radzieckiego. Płk. Jabłokow wręcza sztandar pocztowi ,który staje z nim na czele oddziału Armii Czerwonej.

Po uroczystym wręczeniu sztandarów ob. Dymowski zagaił wiec. W imieniu czterech stronnictw politycznych przemawiał ob. Petrucznik. Zobrazował olbrzymi dorobek ludu polskiego w ubiegłym roku dokonany. Wytyczną pracy na przyszły rok jest podtrzymanie jedności narodów słowiańskich, wytępienie w Polsce bandytyzmu oraz gospodarcza odbudowa kraju. Za rok będziemy zdawać rachunek z dokonanej pracy. Do tej pracy wzywamy całe społeczeństwo. Hołd bohaterskim armiom. „Twórcy Jedności Narodowej niech żyją!"

Z kolei płk. dypl. Radziwanowicz wspomniał o wkroczeniu rok temu do Lublina Wojska Polskiego; o połączeniu się Wojska Polskiego znad Oki z żołnierzem - partyzantem, który walczył w kraju. Płk. Radziwanowicz był dowódcą pierwszej brygady kawalerii, która ochraniała tworzenie się władz PKWN. Od tego czasu żołnierz polski walczył nad Odrą, Nissą, zdobył Kołobrzeg i Bałtyk. Żołnierz polski dotarł do Berlina po raz pierwszy w historii polskiej. Pod osłoną armii krzepł nasz Rząd. Obecnie żołnierz polski stoi na straży naszych granic. Żołnierz stoi na straży bezpieczeństwa wewnątrz kraju. I jeżeli znajdzie się jeszcze u nas „kainowa dłoń", to żołnierz polski ją odetnie, gdyż za dużo naród przelał krwi przez pięć lat okupacji. Płk. Radziwanowicz przemówienie swe zakończył okrzykami na cześć Rządu Jedności Narodowej i jego twórców.

W imieniu Armii Czerwonej płk. Jabłokow w serdecznych słowach podziękował jeszcze raz za zaszczytny dar dar dla Armii Czerwonej. Sztandar ten będzie znakiem braterstwa. Po wspólnej zwycięskiej walce, rozgromieniu Germanii, nadszedł czas wytężonej współpracy kulturalnej.

Imieniem Związków Zawodowych przemawiał ob. Bogusławski. Podkreślił poświęcenie klasy robotniczej w walce i pracy. Podkreślił osiągnięcia narodu polskiego na polu politycznym i gospodarczym. Wezwał do pracy dla kraju wszystkich Polaków. „Nie będziemy zaglądać w sumienie każdego, lecz będziemy patrzeć jak pracuje!"

Dalszy ciąg uroczystości stanowiła defilada.

Defilada

O godzinie 12-tej wzdłuż Krakowskiego Przedmieścia od ogrodu Saskiego ustawiły się poczty sztandarowe. Czoło kolumny sięgało Alei 3-go Maja. Niezliczone sztandary i transparenty ubarwiły całą długość ulicy. Na trybunie przed gmachem Urzędu Pocztowego zajął miejsce przybyły z Warszawy przedstawiciel Rządu ob. Wł. Bieńkowski, wiceminister oświaty, komendant DOW Lublin dypl. płk. kaw. Radziwanowicz, d-ca 3-ej Dywizji Pomorskiej gen. bryg. Zajkowski, wicewojewoda ob. Sokołowski, w otoczeniu wyższych wojskowych i przedstawicieli władz, organizacji i stronnictw politycznych. W takt marszu orkiestry kolejowej wszystkie organizacje przeszły przed trybuną, zajmując miejsce na placu.

Defiladę rozpoczęła Oficerska Szkoła Intendentury poprzedzona pocztem z otrzymanym w darze sztandarem. Publiczność przyjęła dziarski krok hucznymi oklaskami na cześć tych, z którymi nawiązała tak serdeczną więź. Następnie przemaszerowała honorowa kompania Armii Czerwonej ze sztandarem ufundowanym dla Armii Czerwonej przez społeczeństwo Lublina. Po ostatnich kompaniach garnizonu lubelskiego przechodzą oddziały Dywizji Pomorskiej: piechota, kompanie karabinów maszynowych, kompanie działek przeciwpancernych; oddziały zmotoryzowane artylerii ciężkiej i lekkiej poprzedzała kompania motocyklistów, wreszcie z dala dał się słyszeć łoskot i drżenie ziemi, to szły czołgi lekkie i w końcu czołgi - fortece. Żołnierze w czapkach ochronnych siedzą i stoją na swych ruchomych umajonych fortecach, z dumą i radością przyjmując oklaski tłumów.

* * *

W godzinach popołudniowych odbyły się w Teatrze Miejskim, w lokalu Zw. Zaw. Prac. Cukrowni i w Domu im. Pereca uroczyste akademie, a w Ogrodzie Saskim, na Kalinowszczyźnie i w Cukrowni — zabawy ludowe.

Uroczystości w Oficerskiej Szkole Intendentury

„Sztandar nasz to symbol łączności narodu i wojska — to symbol świętych i wielkich zadań, jakie przed nami stoją" — tak wyraziła Oficerska Szkoła Intendentury — olbrzymim napisem w sali świetlicowej — swój stosunek do otrzymanego sztandaru od społeczeństwa.

Sztandar umieszczono na tle tekstu przysięgi żołnierskiej. Przy prezentującej broń kompanii honorowej zdjęto sztandar, aby przedstawiciele władz, instytucji, organizacji i partii politycznych mogli wbić pamiątkowe gwoździe.

Po umieszczeniu sztandaru na przeznaczonym dla niego miejscu goście zostali zaproszeni na bankiet.

Bankiet zaszczycił swą obecnością wiceminister oświaty, ob. Bieńkowski.

Przyjazd delegata Rządu do Lublina

W związku z obchodem Święta Rocznicy Wyzwolenia w dniu 22-go lipca przybył do Lublina przedstawiciel Rządu, wiceminister oświaty, ob. Bieńkowski. Na lotnisku witali dostojnego gościa: delegat Wojska Polskiego szef sztabu płk. dypl. Kunderewicz, władz państwowych i administracji, ob. Dąbrowski i kpt. Radecki, partii politycznych, ob. Cap Mieczysław, Rady Związków Zawodowych ob. Skulimowski oraz kpt. Bruszewski i przedstawiciele prasy.

Następnie udano się do miasta celem wzięcia udziału w uroczystościach świątecznych.

Program Rządu Jedności Narodowej

Exposé prem. Osóbki-Morawskiego

(Dokończenie ze str. 2)

dejmiemy akcję popierania normalnego i skróconego kształcenia zawodowego. Dlatego też obok normalnych gimnazjów tworzyć będziemy formy skrócone, by ułatwić naukę tym, którzy zmuszeni byli przerwać ją wskutek wojny.

Setkom tysięcy młodzieży, która wskutek zamknięcia szkół przez okupanta nie zdołała, mimo akcji tajnego nauczania, osiągnąć cenzusu wykształcenia odpowiadającego zadaniom, które stawia przed młodym pokoleniem odbudowujące się państwo — otworzymy drogę przyśpieszonego wyrównania braków, tworząc dla tej młodzieży szkoły pracujące w szybszym tempie, dostosowanym do ich wieku.

Ożywienie i odbudowanie normalnego życia społecznego jest koniecznym warunkiem rozwoju demokracji. Przerwany i stłumiony przez wojnę i okupanta rozwój życia kulturalnego i społecznego winien dla dobra państwa i narodu wejść na normalne tory. Dla ułatwienia rozwoju stosunków na tym odcinku pragniemy podjąć akcję kształcenia przodowników życia społecznego.

Uwaga nasza skierowana została na naszą przyszłość — na młodzież. W tym celu popierać będziemy rozwój życia organizacyjnego i kulturalnego związków młodzieży, oraz popierać akcję kształcenia przodowników młodzieżowych. Popierać będziemy akcję uniwersytetów ludowych, kształcenie instruktorów dla harcerstwa, otaczać będziemy opieką społeczną i finansową szkoły społeczne młodzieży robotniczej.

Wejście na drogę zrealizowania celów demokratyzacji oświaty i kultury oraz likwidowania skutków wojny pociąga za sobą konieczność zorganizowania na nowych zasadach wielu dziedzin naszego życia kulturalnego oraz właściwego rozłożenia świadczeń na cele oświaty na państwo i samorząd. Rząd Jedności Narodowej wkracza na tę drogę i w związku z tym podejmie uregulowanie przy pomocy dekretów następujących dziedzin życia kulturalnego: akcji zakładania i utrzymywania przedszkoli, zakładania, utrzymywania i organizacji szkolnictwa powszechnego i szkolnictwa dokształcającego, organizacji oświaty dorosłych, zadań samorządu terytorialnego w zakresie oświaty i kultury.

Rząd kładzie wielki nacisk na zorganizowanie i normalne funkcjonowanie szkół wyższych, dążyć będzie do zwiększenia ich ilości i zdecentralizowania. Podjęliśmy akcję zmierzającą do zmiany struktury socjalnej studentów, pragniemy zwiększyć wydatnie ilość studentów z warstw chłopskich i robotniczych. Rząd będzie popierać rozwój nauki polskiej, widząc w tym pomnażanie kultury narodowej i skuteczny środek zdrowego rozwoju życia gospodarczego i kulturalnego.

W Polsce, która kiedyś była rozdarta na trzy części obowiązywały i obowiązują do dziś dnia najróżnorodniejsze prawa zaborcze. Rządy dowrześniowe w ciągu 21 lat nie zdobyły się na unifikację prawa w Polsce. Tym samym podtrzymywały ducha dzielnicowości i ducha obcych praw. Rząd Jedności Narodowej zamierza w najbliższej przyszłości przeprowadzić pełną unifikację prawa w Polsce.

Suwerenność Rzeczypospolitej

Parę słów o tych, którzy obłudnie szermują hasłem suwerenności. Wydaje mi się, że nawet w okresie wojennym mieliśmy tej suwerenności nie mniej od innych wyzwolonych krajów, takich jak Włochy, Grecja, czy Francja. Obecnie zlikwidowane zostały, lub są likwidowane ostatnie ograniczenia wojenne, takie jak dyslokacja wojsk radzieckich, eksploatacja kolei głównie przez wojskowe władze radzieckie, dokonuje się zniesienie radzieckich komendantów wojennych, przekazywanie obszarów, będących pod zarządem wojskowym radzieckim itp.

A jeśli przeanalizujemy głębiej, to stwierdzimy, że właściwie teraz dopiero Polska staje się krajem naprawdę całkowicie suwerennym, niezależnym od kapitału międzynarodowego, który niejednokrotnie przed wrześniem 1939 roku krępował naszą suwerenność.

Wielkie bez precedensu w naszej historii stoją do wykonania zadania przed Rządem Jedności Narodowej. Zadania te są tym trudniejsze, że równie wielkie i niespotykane w dziejach naszych odziedziczyliśmy spustoszenia wojenne. Ale nowa odrodzoną Polskę stać na bohaterstwo wielkiej pracy i wielkie czyny przy jej odbudowie, tak jak stać ją było w ciągu 5 i pół lat na bezwzględną i bezkompromisową walkę z dzikim i okrutnym okupantem niemieckim.

Walkę z trudnościami przy tej odbudowie zwyciężymy, bo niespożyte są siły demokracji polskiej, bo niespożyte są siły naszego narodu.

Budujemy Polskę nową, wielką, silną i demokratyczną, wiecznie trwałą, budujemy ją pod względem gospodarczym, wojskowym, kulturalnym i etycznym.

Wierzymy, że zjednoczeni w pracy, że owiani duchem gorącego patriotyzmu taką Polskę zbudujemy.

Delegacja Rządu Polskiego w Londynie

LONDYN, 23. VII. Prasa londyńska omawia pobyt delegatów Polski w Londynie dr Drożniaka i dr Kołodziejskiego. Korespondentowi gazety „Manchester Guardian" oświadczyli oni w ostatnim wywiadzie, że liczba Polaków chcących wrócić do kraju ciągle wzrasta. „Reuter" również podaje na ten temat szereg artykułów. W artykule pod tytułem: „Polacy nawiązują kontakt z rządem angielskim" komentuje się wizytę delegatów u ministra spr. zagran. Anglii. Również pisze się o zebraniu przedstawicieli polskiej demokracji zagranicą, które odbyło się wczoraj w Londynie pod przewodnictwem dr Seydy. Przemówienia dr Drożniaka i dr Kołodziejskiego obrazujące sytuację w kraju, wywarły na słuchaczach duże wrażenie.

Trzeci dzień obrad KRN

WARSZAWA, 23. VII. — W trzecim dniu obrad Krajowej Rady Narodowej trwa dyskusja nad exposé premiera Osóbki-Morawskiego. Prez. Bierut otworzył obrady i udzielił na początku głosu prezydentowi miasta Warszawy. Następnie zabrał głos ob. Berman, po nim zaś ob. Kalinowski, poseł z Kieleckiego. Do głosu zapisało się 30 posłów.

Kalendarzyk

LIPIEC 24 Wtorek

Dziś: bł. Kunegundy
Jutro: Jakuba Ap.

WAŻNIEJSZE TELEFONY

Pogotowie ratunkowe 22-73
Straż ogniowa 11-11
Pogotowie elektryczne przy Elektrowni Miejskiej 29-81
Warsztaty wodociągowe i kanalizacyjne . 21-42

KOMISARIATY MILICJI OBYWATELSKIEJ

I 21-91
II 24-26
III 24-27
IV 24-24

DYŻURY APTEK

Semadeni — Rynek 2.
Kasperka — Bychawska 42.

Teatr i kino

TEATR MIEJSKI. Dziś i codziennie komedia muzyczna Manker Waltera i A. Hopkinsa „Artyści" z Ireną Malkiewicz i Józefem Konradem w rolach głównych.

KINO „APOLLO" od poniedziałku 23 lipca 1945 r. wyświetla wspaniały film historyczny, produkcji polskiej pt.: „Barbara Radziwiłłówna".

KINO „BAŁTYK" od poniedziałku 23 lipca 1945 r. wyświetla dramat produkcji polskiej pt.: „Druga młodość". W roli głównej: M. Gorczyńska, K. Junosza Stępowski, W. Zacharewicz, M. Cybulski, M. Znicz, M. Ćwiklińska. Nadprogram: Polska Kronika Filmowa Nr. 13.

KINO „RIALTO" od poniedziałku 23 lipca 1945 r. Janet Gaynor w rozgłośnym przeboju produkcji amerykańskiej pt.: „Wielbiciele panny Nancy". Nadprogram: Moskwa dzisiaj.

PREMIERA W TEATRZE MIEJSKIM.

Dziś we wtorek, dnia 24 bm. Teatr Miejski występuje z premierą znakomitej sztuki Manker Wattera i Artura Hopkinsa pt. Artyści.

Czołowe role w tej sztuce obsadzone są przez najlepsze siły artystyczne naszej sceny, a mianowicie: Irena Malkiewicz, E. Frenkiel Ossowska, M. Zielińska, M. Górecka, J. Kondrat, J. Kiejer, Kowalczyk, J. Pichelski, M. Chmielarczyk, J. Śliwa, W. Wacławski i inni. Sztukę wyreżyserował K. Borowski, który w swoim czasie odniósł wielki sukces inscenizacyjny w Teatrze Polskm w Warszawie. Wspaniałe kostiumy i dekoracje skomponowała i wykonała w pracowniach teatralnych Z. Węgierkowa. Muzykę i piosenki częściowo skomponowali: B. Brok, St. Rembowski i J. Czerwiński. Udział bierze również doskonale znany kwartet jazzowy pod kierownictwem St. Rembowskiego w składzie: M. Bąkowski, S. Chromcewicz, T. Munth i St. Rembowski. Oryginalne tańce w wykonaniu uczennic Państwowego Instytutu układu J. Wirskiej. Bilety na premierę i dalsze przedstawienia można nabywać już w kasie Teatru Miejskiego.

Szkolnictwo lubelskie w cyfrach

Podstawą rozwoju oświaty są publiczne szkoły powszechne, których na terenie województwa lubelskiego uruchomiono dotychczas 1655. Obejmują one 247.479 młodzieży. Jednakże jeszcze 53.391 dzieci w wieku szkolnym znajduje się poza szkołą.

W szkolnictwie powszechnym pracuje obecnie 4019 nauczycieli kwalifikowanych i 227 nauczycieli niewykwalifikowanych. Brakuje jeszcze 1.220 nauczycieli, aby uruchomić wszystkie szkoły.

Czynne szkoły mieszczą się w 2.471 izbach własnych i 1.374 izbach wynajętych. Jak widać z przytoczonych liczb, najważniejszym powodem uruchomienia pewnej liczby szkół jest brak nauczycieli. Wprawdzie na terenie Kuratorium uruchomiono już 5 zakładów kształcenia nauczycieli, ale niezaspakajają one potrzeb terenu całego województwa. W czterech rodzajach zakładów (Licea, Państwowe Kursy Naucz., Pedagogia i Wstępne Kursy Nauczycielskie) kształci się 563 słuchaczy, przy czym zaledwie około 100 spośród nich ukończyło już swe studia i będzie mogło stanąć do pracy z dniem 1-ym września nowego roku szkolnego.

W szkolnictwie zawodowym zorganizowano 4 rodzaje szkół: 34 szkoły przemysłowe, 18 kupieckich, 13 rolniczych i 11 dokształcających.

Kuratorium niezamożnej młodzieży udziela stypendiów. Korzysta z nich 468 uczniów, pobierających łącznie 131.500 zł.

Ciekawie przedstawia się rekrutacja młodzieży szkół powszechnych z uwagi na środowisko, z jakiego pochodzi.

Szkoły powszechne dostępne są w zasadzie dla wszystkich warstw społecznych proporcjonalnie do ich liczebności.

Dzieci rolników 73,5%, robotników 10,0%, rzemieślników 6,5%, kupców 1,5%, funkcjonariuszów państwowych 2,6%, inteligencji pracującej 1,3%, innych 4,0% ogółu uczącej się młodzieży.

W szkolnictwie średnim stan ten przedstawia się całkiem odmiennie.

Dzieci rolników stanowią już tylko 35,0% zamiast 73,5%, robotników 5,9% (zamiast 10%), rzemieślników 12,7%, kupców 7,8%, funkcjonariuszów państwowych 21,0%, inteligencji pracującej 12,5%, innych zawodów 5,1% ogółu młodzieży, uczącej się w szkołach średnich.

Reforma szkolna, która zaczyna być realizowana, ma na celu między innymi wyrównanie tej nieusprawiedliwione zjawiska i dążyć będzie do upowszechnienia szkoły średniej przez jej rozbudowę i udostępnienia dla dziatwy rolników i robotników, nie zamykając jednak dostępu dla dziatwy z tych warstw socjalnych, która korzystają już z niej w szerokim zakresie.

M. D.

KRONIKA MIEJSKA

KOMUNIKAT POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

Wojewódzki Komitet Polskiej Partii Socjalistycznej w Lublinie komunikuje, że

w dniach 11 i 12 sierpnia 1945 r.

odbędzie się w Lublinie Zjazd Sekretarzy Powiatowych Polskiej Partii Socjalistycznej.

Obecność każdego delegata z poszczególnych powiatów pod rygorem dyscypliny partyjnej obowiązkowa. Bliższe informacje podane zostaną specjalnymi okólnikami służbowymi.

I Sekretarz WK PPS
(—) Petruczynik Feliks

Kierownik Org.-Polit.
(—) Kochman Henryk.

ZJAZD KIEROWNIKÓW ŚWIETLIC

Urząd Informacji i Propagandy Województwa Lubelskiego, zawiadamia wszystkich kierowników Świetlic podlegających tak Oddziałom Informacji i Propagandy jak i ZWM, TUR, „Wici", Samopomocy Chłopskiej, Związkom Zawodowym, że Wojewódzki zjazd wszystkich kierowników Świetlic, odbędzie się dnia 26 i 27 lipca w Lublinie. Przyjechać i zarejestrować należy się 25 lipca w Urzędzie Informacji i Propagandy. Lublin, Skłodowskiej 2 — referent Świetlicowy. Przyjezdnym udzielają wszelkiej pomocy, Powiatowe Oddziały Informacji i Propagandy i do nich we wszelkich sprawach przejazdu należy się zwracać. Urząd Inf. i Prop. w Lublinie zabezpiecza stołówkę i nocleg. Ze sobą należy wziąć koc i przyrządy toaletowe.

PRZESYŁKI DROBNICOWE

Celem ułatwienia transportu dla drobnego przemysłu i handlu Państwowe Przedsiębiorstwo Transportowe, Oddział Lublin, stworzyło specjalny dział przesyłek drobnicowych na trasach: Lublin — Warszawa przez Radom, Lublin — Łódź, Lublin — Kraków przez Radom, Kielce, Lublin — Częstochowa, Lublin — Poznań. Transport odbywać się będzie regularnie raz w tygodniu w dniach stałych. Wiadomości udziela P.P.T. Oddział Lublin. Krak. Przedm. 36. Tel. 25-08. Telefoniczne informacje przez cały dzień.

PRZETARG

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Lublinie ogłasza przetarg na następujące roboty na stacji Lublin:

1) dekarskie — 9000 m².
2) malarskie — 2500 m²,
3) szlarskie — 8.000 m²,
4) brukarskie — 500 m².

Na stacji Niedrzwica roboty blacharskie — 500 m².

Termin wykonania robót 3 miesiące. Oferty należy składać do Biura Drogowego w Lublinie, ul. Gazowa 8, do dnia 4 sierpnia godz. 12, gdzie w tym dniu nastąpi otwarcie ofert.

Kosztorysy ślepe za opłatą i informacje można otrzymać w Oddziale Drogowym.

Dyrekcja Prywatnego Gimnazjum Kupieckiego i Liceum Administracyjnego w Międzyrzecu Podlaskim ogłasza, że w tutejszej szkole wakują następujące posady nauczycieli:

1) Komercjonalisty (handel, towaroznawstwo, księgowość, arytm., handlowa).

2) Nauk prawno - ekonomicznych.

Warunki do omówienia! Reflektuje się tylko na siły możliwie z pełnymi kwalifikacjami. Oferty składać do Pryw. Koed. Gimnazjum Kupieckiego w Międzyrzecu Podlaskim.

ROZKAZ

Oficerowie, których jednostki nie są stacjonowane w powiecie lubelskim, a przybywający do Lublina, winni w ciągu 24 godzin od przybycia zameldować się w Komendzie m. Lublina, Lublin, ul. Szopena nr 7.

Niniejszy rozkaz odnosi się również do oficerów, mających prawo noszenia munduru, a przebywających stale w Lublinie.

DOWÓDCA OKRĘGU WOJSKOWEGO
Lublin
RADZIWANOWICZ
płk. dypl. kaw.

PRZETARG.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Lublinie ogłasza przetarg na:

1) ułożenie drugiego toru na miejsce zdjętego przez Niemców na odcinku Deblin — Rudnik, długości 54 km.

2) ułożenie toru bocznicowego na odcinku Ryki — Stawy, długości 1,1 km.

3) odbudowę mostu drewnianego długości 11 m. na 10,2 km. linii Bąkowiec — Kozienice.

Termin wykonania 2 miesiące. Materiały dostarczy Dyrekcja. Oferty należy składać do Oddziału Drogowego w Radomiu w terminie do dnia 27 lipca godz. 12.00, gdzie nastąpi w tymże dniu otwarcie ofert. Ślepe kosztorysy i informacje można otrzymać w Oddziale Drogowym w Radomiu i Dyrekcji O.K.P. w Lublinie, ul. Wyszyńskiego 16, pok. 77.

Dyrekcja zastrzega sobie prawo wyboru oferenta.

PRZETARG PUBLICZNY

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Lublinie ogłasza przetarg na dostawę:

9175 kg. drutu stalowego, żelaznego i miedzianego.
150 kg. siatki drucianej do dymnic parow.
7510 kg. nitów kotłowych i blachar.
15810 kg. śrub żelaznych nie obtacz.
2780 kg. nakrętek i podkładek pod nakręc.
32160 kg. gwoździ różnych i papowych.
150 kg. podkładek do gwoździ papowych.
1026/100 zatyczek żel. klamer.
3367/100 wkrętów do drzewa i metalu.

Oferty należy składać do skrzynki ofertowej, umieszczonej w hallu Gmachu Dyrekcji w Lublinie, ul. Wyszyńskiego 14.

Termin rozpoczęcia przetargu 16 sierpnia 1945 r. o godz. 10.

Bliższych szczegółów udzieli Wydział Zasobów D.O.K.P. Lublin.

Z PRZYCZYN TECHNICZNYCH PONIEDZIAŁKOWY NUMER „GAZETY LUBELSKIEJ" NIE UKAZAŁ SIĘ.

Ogłoszenia

PODZIĘKOWANIE

Wszystkim tym, którzy oddali ostatnią przysługę w odprowadzeniu na miejsce wiecznego spoczynku drogich nam zwłok Ciotki Mojej

ś. p.
FLORENTYNY WOLSKIEJ

tym, którzy w ciężkich chwilach przyszli mi z pomocą, a w szczególności, ks. Michalskiemu, ks. Budnemu, ks. Dr Motyszczyko, Koleżankom moim składam serdeczne „Bóg Zapłać".

Alina Zielińska

PODZIĘKOWANIE

Za oddanie ostatniej usługi
ś. p.
TOMASZOWI ROSIAKOWI

długoletniemu pracownikowi Cukrowni Lublin, składamy serdeczne „Bóg Zapłać" ks. Banachowi, proboszczowi par. św. Teresy, Związkom Zawodowym, pracownikom Cukrowni, orkiestrze Cukrowni Lublin i wszystkim, którzy wzięli udział w pogrzebie.

Syn i córki.

Poszukuje rodzinę Kurjata Gerwazy z Rudnika, gm. Widbipol. Zgł. kier. Lublin, Łęczyńska 51, J. Kurjata Teofila.

Domy, Place sprzedaje Biuro Miernicze Przysięgłego Wł. Pogodzińskiego, Lublin, Krak. Przed. 59 m. 5.

Towarzystwo Prywatnych Szkół Zawodowych w Hrubieszowie ogłasza konkurs na stanowisko Dyrektora Prywatnego Gimnazjum Mechanicznego w Hrubieszowie. Warunki według umowy. Odpowiednio udokumentowane podania w terminie do dnia 10 sierpnia r. b. skierowywać należy do Zarządu Towarzystwa na adres Prezesa ks. Prałata Juścińskiego w Hrubieszowie, ul. 3-go Maja.

Rok założenia 1926. Fabryka cukrów ,wafli i biszkoptów L. Wojciechowski, Szopena 11, tel. 14-67. Polecamy oryginalne cukierki ślazowe, najlepszy środek od kaszlu, landryny, raczki gryczakowe, owocowe, śmietankowe, wafle, biszkopty, marmeladki, pierniki. Prosimy przekonać się o niedoścignionej jakości i zaopatrzyć sklep swój naszymi wyrobami.

Sprzedam biurko nowoczesne, toaletę, kredens i kilim. Górna 12 m. 10 od godz. 12.

DNIA 21 VII o godz. 9,30 wysunął mi się portfel na targu. W portfelu był dowód osobisty, wydany przez gminę Skierbieszów, pow. Zamość i różne karteczki z notatkami. Kto znajdzie portfel, proszę zwrócić do Państwowej Milicji Obywatelskiej, albo ul. Szopena 19 m. 8, za wynagrodzeniem.

Korespondencyjne Kursy Księgowości. Informacje po nadesłaniu znaczka zł. 5. Lublin, Narutowicza 34 m. 16, skrytka pocztowa 105.

Teatr Ziemi Chełmskiej Chełm, ul. Pierackiego 16 gra nadal w każdą sobotę i niedzielę lekką komedię francuską J. Feydeux: „Sposób na żony".

Filatelisci, cennik znaczków zł. S. Gryżewski, Łódź, Piotrkowska 47.

Mydła toaletowe „Panta" znakomicie odświeżają i pielęgnują cerę. Żądać wszędzie.

Czechówka Górna do regulacji hipoteki złożyć dokumenty. Biuro Miernicze Przysięgłego Białkowskiego, Lublin, Sądowa 4.

Na maszynach elektrycznych nauczysz się pisać, na kursach pisania na maszynach, St. Waśniewskiej, zatwierdzonych przez Kuratorium O.S.L., Krakowskie 60. Zapisy i informacje od godz. 10—12 i 14—16.

Sprzedam lodówkę, ul. Grodzka 16, m. 28, II p.

Urzędniczka samotna poszukuje pokoju oddzielnego lub przy rodzinie w śródmieściu. Oferty do Administracji „Gaz. Lub." dla „Poszukującej".

Kursy Buchalteryjne Związku Księgowych w Lublinie, ul. Narutowicza 27, zawiadamiają, że 3-miesięczny Kurs Przysposobienia Buchalteryjnego (Grupa 4) rozpocznie się od 1 sierpnia. Zapisy w godz. 17—19.

Dozorca nocny i dwóch robotników potrzebni do pralni. Zgłoszenia: Zakłady Przemysłowe W. Łabęcki, ul. Farbiarska 4.

Angielski. Chesterfields College. Kurs języków i maszynopisania. Kurs wakacyjny. Wyszyńskiego nr. 12 m. 52 (oficyna).

Sprzedam sklep w dobrym punkcie, zgł. kier. Maria Obałkowska, Rybna 12 m. 12.

Sprzedam dojną, rasową kozę. Wiadomość Sławinek 1.

Sprzedam nieruchomość w dobrym punkcie ul. Kozia 2 m. 4.

Sprzedam okazyjnie: tapczan jednoosobowy, szafa jasna trzydrzwiowa, szafa jasna 2-drzwiowa, kredens pokojowy, dąb ciemny, kredens kuchenny biały, fotel, łóżko amerykanke, toaletkę, nocne stoliki, stoły, kredensy itp. ulica 1 Maja 29 m. 15.

Domy, place sprzedaje przedwojenne koncesjonowane Biuro „Wygoda" Bernardyńska 28, tel. 34-87.

Okazyjna Sprzedaż działek budowlanych, położonych blisko zakładu leczniczego Sławinek. Miejscowość wysoka, zdrowotna, działki zatwierdzone, hipotecznie czyste. Sprzedaż wyłącznie tylko przez przedwojenne (1936 r.) biuro „Wygoda" Michałowskiego, Lublin, Bernardyńska 28.

Sklad Dykt i Fornierów E. Strzelecka i S-ka, ul. Jezuicka 21, poleca dykty, wszelkich grubości oraz forniery.

Centromłyn ul. 1-go Maja 53 m. 4, dostarcza młynom gazę młynarską, pasy napędowe, gurty, siatki drucjane i wszelkie inne artykuły pomocnicze po cenach obniżonych.

Sprzedam 80 ton wapna lasowanego trzyletniego w odległości 50 km. od Lublina. Zgłoszenia proszę kierować do „Gaz. Lub." pod „Wapno".

Mydła „Panta" nadzwyczaj delikatne w użyciu. Niezastąpione do mycia dzieci i niemowląt.

Sprzedam radio, dobre, tanio. Skłodowskiej 16, facjata. Oglądać od godz. 8-ej wieczór.

Sprzedam nową maszynę do pisania i zbiór znaczków pocztowych, ul. Św. Duska 8 m. 2.

Zgubione prawo jazdy, zaświadczenie ewakuacji. Proszę zwrócić za wynagrodzeniem, Sienna 9 m. 1.

Zgubione Kennkartę wystawioną przez Zarząd gminy Melgiew na nazwisko Górniak Adam, zamieszkały w kolonii Franciszków, gminy Melgiew.

Zgubione portfel z dokumentami (różnymi) na nazwisko Bergman Boruch w Międzyrzecu Podlaskim. Zgłoszenia kierować za wynagrodzeniem do Administracji „Czytelnik", 3-go Maja 4.

Poszukuje się odpowiedzialnego kierownika tartaku. Wiadomość Kraśnik, tartak koło stacji, u p. Doroszewicza.

Instytut Stenografii i Pisania na Maszynie Narutowicza 37 ogłasza, że przyjmuje zapisy na Kursy Stenografii i Pisania na maszynie, które rozpoczną się 1-go sierpnia 1945 roku.

DRUKARNIA Nr. 1.
Sp. Wyd. »CZYTELNIK«
Lublin, ul. Zamojska 24.
Telefon Nr. 25-85 i 25-04

CZYTELNIK

przyjmuje wszelkie zamówienia w zakres drukarstwa wchodzące

Ceny umiarkowane. Wykonanie szybkie.
Na żądanie telefoniczne wysyłamy naszego przedstawiciela

Redakcja i Administracja Lublin, ul. 3 Maja 4, tel.: Redaktor naczelny 33-60. Sekretarz odpow. 26-59. Sekretariat Redakcji 21-08. Dyrekcja 36-40. Buch. 25-88. Wydz. Organizacyjny 36-38. Kolportaż 35-85. Księgarnia „Czytelnika" 25-87. Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Spółdzielnia Wydawnicza „Czytelnik" Pierwsza Drukarnia Państwowa w Lublinie — A — 752. Komitet Redakcyjny